

Déli Hirlap

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: Timisoara-Belváros, Szentgyörgy-tér 4. szám. • Telefon este 9 óráig 2-52, asontul 10. vagy 2-42. szám. • ELŐFIZETÉSI ÁRAK KÜLFÖLDÖN: havonként 110 Lei, negyedévre 330 Lei, félévre 600 Lei és egész évre 1200 Lei vagy ezekkel egyenlő értékű valuta

POLITIKAI NAPI LAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. VUCHETICH ENDRE

ELŐFIZETÉSI ÁRAK TEMESVÁROTT ÉS VIDÉKEN KIBESÍTÉSSEL: havonként 80 Lei, negyedévre 240 Lei, félévre 450 Lei, egész évre 900 Lei. • Kötésdíjvelők, valamint Állami nyugdíjások részére: havonként 60 Lei, egy negyedévre 180 Lei, egy félévre 350 Lei és egy egész évre 700 Lei

VI. ÉVFOLYAM + 201. SZÁM

TIMISOARA, 1930 SZEPTEMBER 4, CSÜTÖRTÖK ÁRA 4 LEI, BUKARESTBEN 5 LEI

Torgácok

A nemzeti érzés beteges tulhajtása a sovinizmus. A sovinizmus, mely nemcsak a maga nemzetiségének minden más náció fölött való förendőségét vallja és hirdeti, hanem senki más létjogosultságát sem ismeri el. A soviniztának mindenki és minden utban van és az érvényesülés lehetősége csak a saját maga számára létezik. Ez a sovinizta tultengés a gyengeség jele tulajdonképpen, mert mesterseges akadályokat akar emelni másoknak az életküzdelem szabad versenyében való részvétele elé. Levegőből épít piedesztált maga alá és karjait lóbálva azt hiszi, hogy a levegőt is meghódította a maga számára. Pedig nem repülés, hanem fennem szárnyalás ez, hanem természetesen távlatból nézve handa-andázásnak tűnik. Az utódállatokban lett jellemző tünet ez a rélmalmos sovinizmus, mely maiban nem termel, de mástól is szesz néven veszi, ha alkotni akar. Így lesz azután a tulhajtott nemzeti érzés kárára a nemzetnek és országának.

Tapasztalhattuk ezeket a káros inóvéseket az impériumváltozás első éveiben és lépten-nyomon bejűjük botlunk ma is. Azon már al vagyunk, hogy a volt iskola-zolga egyszerre elnézett a kisebbégi tanár fölött, csak azért, mert az uralkodó nemzet tagja lett, hogy a román dijak az előreközönést várta volt főnökétől, mert az a sors kisebbségi sorsba szorította. Okos ember ezen fel nem háborodott. Talán eszébe jutott a telt és üres buzakalásról szóló mese és kesernyésen elmosolyodott ennek igazvoltán. Tíz év után és víz esztendő alatt azonban mégis elvárhattuk volna ennek a mentalitásnak megváltozását. Ennyi idő alatt minden szenvedély kitombolhatja magát. Sajnos még mindig nem tartunk ott. Az ujság cikkei között és hirrovatában állandóan találkozzunk ezekkel a kilengésekkel.

Néhány példa. Egy román tisztviselő feljelentést tett egy másik román intellektuel ellen, hogy az úgy őt, mint feleségét súlyosan megverte, mert egy állítólagos tartozás kifizetését merte követelni. Az eset a rendőri krónikába került. Erre megjelent a feljelentett a szerkesztőségben és szemrehányást tett, hogy intellektuel is beleszer-

Kastélyt építenek Kolozsvárott, ahol a király az év egy részét töltené

Érdekes indítványt nyújtott be tegnap Bianu Jenő dr., az országos rendőrigazgatóság vezérigazgató helyettese a kolozsvári városi tanácshoz. Bianu javasolja, hogy közadakozásból Kolozsvárott építsenek fel királyi kastélyt. Az uralkodó ebben a kastélyban töltené el az év jelentékeny részét és így nemcsak szoros kapcsolat teremtnék Erdély, Bánság népe és az uralkodó

között, hanem a király a helyszínén ismerné meg a szoroson vett erdélyi és bánsági problémákat és azokat a helyszínen tanulmányozhatná. Az a nézete a vezérigazgatónak, hogy csupán a munkásokat kell fizetni, mert a gyárosok ingyen anyagot adnának az építkezéshez. A királyi kastélynak husz szobája lenne és mindenegyes szoba az Erdélyben és Bánságban élő kisebbsé-

gek különleges házi művészetét domborítaná ki. A gyűjtést Bianu Jenő dr. 50.000 leiel indította meg. Kolozsvárott a terv nagy tetszéssel találkozott és Mihali Tivadar dr. kolozsvári főpolgármester kijelentette, hogy a városnak az államtól busz millió leie jár. Ha a város ezt az összeget megkapja, azonnal erre a célra szánja.

Arzenovici és Mérő a kolozsvári fogházban, Oprea a klinikán várja az új vizsgálatot

Hivatalos helyről érkezett jelentés szerint megintuk azt, mintha Oprea Jánost, Arzenovici Gyulát és Mérő Rezsőt kedden este szállítanák Kolozsvárra. A temesvári ügyészség azonban a kíváncsi embertömegek gyülekezésének elkerülése végett már hétfőn este a hét órákor Aradra induló vonattal indította utenak a három gyanúsítottat. Opreát a temesvári mentők hordágyon szállították a mentőkocsiba és onnan az állomásra, míg Arzenovici és Mérő bérautón tették meg az utat. A józsefvárosi állomás egyik külső vágányán álló és erre a célra kibérelt másodosztályu kocsit az aradi vonathoz csatolták és azzal Selariu János fogházigazgató, két fegyőr, Bárdosy Agost védő és az Oprea család két tagja utazott Kolozsvárra, ahova tegnap reggel kilenc órákor érkeztek meg. Oprea a vasúti kocsiban meglehetősen nyugtalanul

töltötte az éjszakát.

A Nagyváradról érkező gyorsvonatot a kolozsvári állomáson az ügyészi megbízott, a fogház igazgatója és fegyőrök vártak. Ezenkívül kivonultak a kolozsvári mentők is a mentőautóval. Oprea Jánost a mentők a gyorsvonattal érkező és Kolozsvárott megérkezés után a kolozsvári ügyészkodása közepette a kocsiba emelték, míg Arzenovici és Mérő autótaksziba szálltak. Ugy a mentőautó, mint a taksziautó az ügyészségre hajtottak. A kolozsvári ügyészségre időközben már megérkezett annak a temesvári orvosbizottságnak a szakvéleménye, amely még a múlt héten megvizsgálta Oprea Jánost és amelynek alapján a védelem Opreának szanatóriumba való utalását kérte. Az ügyészségre való legérkezés után a kolozsvári ügyészségi fogház orvosa megvizsgálta Oprea Jánost. A vizsgálat rövid ideig tartott

és alig félórai várakozás után a mentőautó Oprea Jánost a kolozsvári egyetem belgyógyászati klinikájára szállította, ahol a klinika egyik különtermében helyezték el és azóta ott ápolják.

Arzenovici Gyulát és Mérő Rezsőt is megvizsgálta a fogházorvos, őket azonban egyelőre az ügyészségi fogház betegszobájában helyezték el. A kolozsvári ügyészség tegnap kézhez vette a Timisiana-ügyre vonatkozó iratokat és azok jelenleg Biraescu Sándor dr. ügyésznél vannak, aki az ügynek az előadója lett. Az ügyész az iratokat most tanulmányozza és azok áttanulmányozása után a további fogvatartás tárgyában indítványt tesz a vizsgálóbírónak. Különben szeptember tizenegyedikére, amikor a már másodoszor elrendelt harminc napos vizsgálati fogvatartás kérdésében mindenképpen döntenie kell.

kesztenek a rendőri krónikába. A magyarázatra, hogy milyen hivatalos forrásokból kerülnek ki a hírek, az volt a válasz, hogy „leszek még én is valaki és tudok majd én is ártani“. Erre a fenyegetésre természetesen befejeztük a tárgyalást, de az esetet és az intellektuel kijelentését lerögzítjük. Tehát az esetből nem az az intellektuel következtetés, hogy intellektuel nem igen verekszik, hanem az, hogy majd megnövök és lesz módom bosszút állni, ártani...

Lugoson a betegpénztár kórházat akar építeni félmillió lei költséggel. Pályázat útján el is nyeri egy cég a munkát. De közbelép a

hatósági sovinizmus és bukaresti építész kapja meg tényleg az építést. Két év alatt elkészül a munka és félmillió lei helyett — két millióba kerül. A temesvári színház, a temesvári mozi, vagy — a bázosi kápolna eseté. A bázosi katolikusok ajándékba kapnak egy telket a volt földesurtól a faluban és a Déli Hirlap gyűjtési akciója előteremt olyan összeget, mellyel az építkezés megkezdhető. Igen ám, de jön a községi kupaktanács és megtiltja a templomnak azon a helyen való felépítését, mert szemben van a román templommal. Utasítja a hitközséget, kérjen a földesurtól másutt telket, mert ott nem engedik meg az építést. Az

emberek felebbeznek, az elintézés késik, itt az ősz, szeretnének építeni, de nem szabad. És ha Temes megye megértő, igazságszerető prefektusa nem lép azonnal közbe, akkor talán még hónapokig meg tudnák akadályozni, hogy a bázosi katolikusoknak templomuk legyen, csak azért, mert nem messze épül a román templomtól. A sovinizmus tehát az Istent és az imát is szeretné kizárólagosan a maga részére kisajátítani. Szerencsére ezek nem földi hatalmak és bizonyára „magasabb“ szempontból nézik ezt az okvetlenkedést. Magától összemlik a levegőből épített piedesztál...

A kioktatott lelkész:

A bázosi románok szerint a katolikusok nem építhetnek templomot az ő templomukkal szemben

A Déli Hírnap még a tavasz folyamán mozgalmat indított a bázosi szegény magyarság építendő kápolnája érdekében. A szegény bázosi magyarok, akik a földreform következtében elvesztették kenyerüket, amelyet a kisajátított uradalomtól élveztek, kicsi hajlékot óhajtanak, amelyben bajaikban és szenvedéseikben az Isten segédelmét kérjék. Olvasóink nagy tábora meghallotta a bázosiak jajkiáltását és sok derék szív dobbant meg a kérő szóra. Elkészültek már a tervek is, hogy a kápolnát az Ambrózy Gyula gróf volt földesur által adományozott telekre fölépítsék. A telek, amelyet Ambrózy Gyula gróf a bázosi kápolna számára adományozott, szemben fekszik a bázosi görög keleti román templommal.

Ezt vették egyesek zokon és elkezdtek a faluban hirdetni, nem engedhető meg, hogy a katolikus kápolna szemben legyen a görög keleti templommal.

Ezek odáig vitték a dolgot, hogy még a községi tanácsot is sikerült befolyásolni. A községi tanács augusztus 2-án ülést tartott, amelyen a bázosi magyarok meghallgatása nélkül egyszerűen úgy határozott, hogy a katolikus kápolnának tervezett helyre való építését nem engedi meg. Az indokolás szerint azért, mert az szemben lenne a román templommal. A bázosi magyarok a községi határozatot a vármegyei állandó választmányhoz megfelelőbbézték. Közben a téglát oda akarták szállítani, de féltek, hogy ebben megakadályozzák őket és ezért a Déli Hírnap közbenjárását kérték. Fölkerestük Boleantu Valér dr. prefektust, aki a legnagyobb fölháborodással értesült a bázosi esetről és

hangsúlyozta, hogy a községi tanácsnak nem volt joga olyan határozatot hozni, amellyel megtiltja, hogy a kápolnát hozzá építsék.

Templomok építésébe a községi tanács nem avatkozhatik, mert az építési engedélyt az arra hivatott hatóság adja meg és abba legfeljebb csak az egyházi hatóság avatkozhatik. Boleantu Valér dr. prefektus azonnal telefonon föl hívta Weisz Ernő dr. rékási főszolgabíró, akit föl szólított, hogy haladéktalanul utazzék ki Bázosra és ott oktassa ki a községi tanácsot, valamint a kápolna építésének ellenzőit, hogy az ügybe semmi beleszólásuk nincsen.

Az építési engedély nem függ attól, hogy szemben fekszik-e az új kápolna telke más templommal vagy sem.

Kilátásba helyezte Boleantu Valér dr. prefektus azt is, hogy ennek a

hétnek végén személyesen is kiszáll Bázos községbe.

A prefektus erélyes intézkedése után rövidesen Petcu János bázosi görög keleti lelkész jelentkezett kihallgatásra. Mielőtt még a lelkész a kápolna építésének ügyét előadhatta volna, a prefektus kijelentette, ismeri az egész ügyet és csodálkozásának adott kifejezést, hogy a lelkész áll egy olyan mozgalom élére, mely megakadályozni igyekszik hívőket abban, hogy templomot építsenek.

A lelkész azzal védekezett, hogy a bázosi román lakosság tiltakozik tulajdonképpen. Erre a prefektus kijelentette, hogy neki mint a népi lelki vezetőjének különösen ebben az esetben kell megóvni a békességet, amikor egy másik felekezet

akar templomot emelni. A prefektus határozottan kijelentette, hogy semmiféle ellenkezést ebben a kérdésben nem tűr, a bázosi magyarok templomépítésébe a község nem avatkozhatik bele és a lelkész is hadd tekintélyével oda, hogy Bázoson a római katolikus kápolna építésének kérdését mindenki tiszteletben tartsa.

Reméljük, hogy a prefektus igazságos és méltányos beavatkozása után néhány békétlenkedő bázosi koponya forrósága lehül és hogy a kápolna hamarosan minden akadály nélkül megépül. Reméljük, hogy a kápolna fölszentelésén ott lesz az egész község, azok is, akik nem katolikusok és egyképpen együtt fogják rebegni: egy az Isten, akit különböző vallások különböző ritusok szerint imádnak.

A kormány és a város hivatalosan fogadta Budapesten a diadalmas magyar vízpolócsapatot

Hatalmas néptömeg fogadta tegnap délután Budapesten a Németországból győztesen hazatérő magyar vízpoló csapatot, mely Nürnbergben sorozatos győzelmeivel megszerezte és hazahozta a Klebelsberg Kuno gróf, magyar kultuszminiszter által adományozott hatalmas ezüst kupát. Ezrekre menő közönség fogadta a Keleti pályaudvaron a vonatból kiszálló kiváló magyar csapatot, mely virághintés és sűrű éljenzések közepette a pályaudvar előtti szabadtérre ment, ahol hivatalosan üdvözölték. A győztes együttest legelőször Homonnay Tivadar, a Magyar Úszó Szövetség elnöke, majd

Klebelsberg Kuno gróf, magyar kultuszminiszter, Purbel Győző városi tanácsos és Demény Károly, az OTT tagja köszöntötték. Az üdvözítő beszédekre a magyar vízpoló csapat kapitánya, Keserü Ferenc válaszolt és beszédét a közönség sűrű éljenzése minduntalan megszakította. Keserü beszéde után a kultuszminiszter a játékosokkal sorra kezét fogott és gratulált kiváló teljesítményükért. A hivatalos üdvözlés után a játékosok hozzátartozói rohantak meg a játékosokat, majd velük a rájuk várakozó autókba ülve haza hajtottak.

Három év alatt csak kamatokban a tőke kétszeresét kereste meg és mikor rosszul kezdett menni csalásról panaszkodott

Cziráki Márton temesvári magántisztviselőt a vizsgálóbíró csalás és sikkasztás miatt egy hónappal ezelőtt letartóztatta. Cziráki 1923-ban egyik temesvári ügyvéd irodájában volt alkalmazva. Egy napon beállított az irodába egy Coatu Mária nevű temesvári asszony és megkérte Czirákit, hogy 600.000 leit kitevő vagyonát helyezze el kamatozás végett. A tisztviselő elvállalta a pénz kamatoztatását és már három év múlva egy millió és kétszáz ezer leit adott át az asszonynak kamatok fejében. A következő évben azonban a gazdasági viszonyok rosszabbodása miatt nem tudta a tőkét kihelyezni,

mire vállalkozásba fektette. A vállalkozás nem vált be és a tőkét rövid időn belül elvesztette. A történet után nemsokára az asszony visszakövetelte a tőkét. A kétségbeesett ember hiába könyörgött az asszonynak, hogy elégedjen meg az eddigi kamatokkal, az asszony kitartott követelése mellett és miután Cziráki nem tudta a követelt tőkét visszafizetni, feljelentette csalás és sikkasztás miatt az ügyészségen. Cziráki Mártonnak tegnap járt le a harminc napi vizsgálati fogsága, mire a temesvári törvényszék Cziráki letartóztatását újabb harminc napra megerősítette.

Gondolt-e lakásának fűtésére?

Szereltesen American Unio-kályhát!
Szép! Gazdaságos! Olcsó!
Kedvező fizetési feltételek! Prospektust díjtalanul küld

HIRSCH & Co.

Temesvár — Józsefváros
Kossuth Lajos u. 7. sz.

TELEON: 717, 16-76

Primpresedintele Curtii de Apel Timisoara

No. Pres. VIII. D. 11-1.
din 29 August 1930

Publicatiune

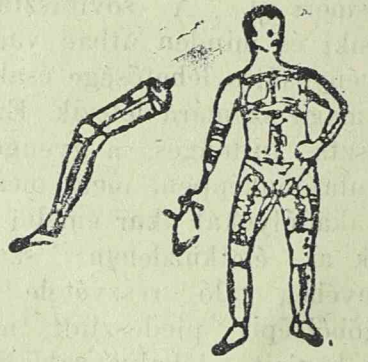
Se face cunoscut, ca examenul de capacitate pentru ocuparea posturilor de administratori contabili si impiegar judecatoaresti se va tine la 4 Octombrie cor. dela ora 9 incepand inaintea Comisiunei de examinare compusa in aceias zi, la Curtea de Apel Timisoara.

Asupra conditiunilor si materiei examenului, informatiuni se pot primi la ori care instanta judecatoareasca. Petitiile sunt a se inainta subsemnatului pana la 29 Septembrie 1930.

Presedinte de vacanta
dr. Cristof Fehér

Vannak Önnek rheumaszerű fájdalom?

Avagy gyorsan fárad és bokában duzzadt, avagy ferdül a lába egy csináltasson gipsznyomat után
Ludtalp betétet SZÉKELY B.
Orthopediai „PROTESZ” Irodában Timisoara III., József-tér 1. sz.

Kérdezze meg a házi orvosát. Műlábak, műtűkek orthopediai készülékek mankók botok, sérvkötők háskötők gyártása!

Ha szép akar lenni,

használjon KULKA-féle liliom-tejkrémet, liliom tejszappant, liliompuvert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszerárában, a „Fekete Sas-hoz” Be város, Szent György-tér

Primaria Municipiului Timisoara

Nr. III. 31733
din 29 August 1930

Publicatie de licitatie

Publicam licitatie pe data de 22 Septembrie 1930 ora 10 a. m. in sala de licitatie a Primariei in sc. pul darii in arenda a terenurilor publice situate in circ. II., IV. si V.

Licitatia se tine in conformitate cu art. 88-110 din Legea asupra Contabilitatii publice.

Caetul de sarcini se poate vedea in zilele de lucru in Biroul Serviciului economic Primaria etaj I. camera Nr. 42.

Amatorii vor depune odata cu oferta lor conform legii, inchise, sigilata, timbrate in regula, impreuna cu o garantie provizorie de 5% in numerar sau efecte de stat din suma oferita. La semnarea contractului adjudicatorul va completa garantia la 10% din suma ce a ramas ca rezultat al licitatiei.

Supraoferta nu e admisa.

Primaria Municipiului Timisoara

Fiatul szücssegéd
szücsmunkásnak azonnal felvétetik
WINTERITZ
Belváros

A budapesti vérontás

a kommunistáknak tulajdonítható, akik a munkásság közé keveredve zavargásokat idéztek elő, romboltak és foszlogáltak

Budapesten — eltekintve attól, hogy tegnap délelőtt egy kisebb csoport fiatalember rendzavarást kért meg — ismét rend és nyugalom van. A mindennapi élet visszatért rendes medrébe, a gyárakban folyik a munka, az üzletek pedig nyitva vannak. A megszórt nagyvárosi képnek új színt adnak a még cirkáló esendőrjára kakastolla kölcsönöz.

Hétfőn az esti órákban a tüntetők teljesen kivonultak a pesti utcákról. A detektívek megtisztították a külvárosok utcáit is, éjjel pedig rendőrök, esendőrök és detektívek körülfogták a Városligetet és mindenkit leigazoltattak, akit ott láttak. Azokat, akik magukat nem tudták kellően igazolni, előállították. A rendőrség és esendőrség azonban ennek ellenére még mindig permanenciában van, mert esetleges további rendzavarásoktól lehet tartani, amelyekre a kommunisták készülnek. Ezek a hírek szerint szombaton vörös napot akarnak rendezni és azért a permanencia mindaddig megmarad.

Hogy a készenlét nem hiábavaló, tegnap délelőtt is beigazolódtak. Hunyadi-téren mintegy ötven fiatalember jelent meg, akik kiáltva követeltek kenyeret és munkát. A rendőrség felszólította a tüntetőket a szétszórásra. Ezek azonban nem engedelmessé váltak, elszegültek és csak erőszakos közbeavatkozással lehetett a tüntetést megszüntetni. A tüntetők közül ezuttal huszonegyet előállítottak.

A Népszava a hétfői eseményekről vezércikket írt, amelynek címe: Halott testvéreink fölött köszöntés. A feltámadt magyar proletáriáást. A tüntetés két halottját hősi halottaknak nevezi a Népszava, ezután megemlíti, hogy a hétfői események megmutatták, hogy a munkásság tud szolidáris lenni.

A véres zavargásért azonban a Népszava a bolsevistákat okolja, de azt is állítja, hogy azok előidézésében része volt a rendőrségnek is.

A vezércikket azzal fejezi be a szociáldemokraták hivatalos lapja, hogy a hétfői események új történelmi korszak kapuját nyitották meg, a magyarországi proletáriáus nem halt meg és elég erőt mutatott ahhoz, hogy képes legyen egy újabb világot teremteni.

A polgári sajtó is kivétel nélkül foglalkozik a hétfői eseményekkel. A Pesti Hírlap megállapítja, hogy hétfő a munkásvezérek gyászos vesztésének napja volt. A munkanélküliség kétségtelenül fontos probléma, azonban azt utcai tüntetésekkel és zavargásokkal nem lehet elintézni. A forradalmaktól és háborútól agyongyötört és összetört országban elég munka akad, amelyet meg is kezdenek, mihelyt a helyzet azt megengedi.

A Magyarság a zavargások egyik okát a kormányzat eredménytelen gazdasági politikájában látja, amely az elkeseredett tömeget az utcára kényszerítette.

A Budapesti Hírlap megnyugod-

va látja, hogy a hatóságok kellően alkalmazott erővel megfékezte a zavargásokat és elejét vette a további rendzavarásnak.

Hivatalos jelentés szerint a hétfői zavargásnak nem két, hanem csak egy halottja van és pedig Dányik János huszonkét esztendő fiatalember. A rendőrség megtette az intézkedéseket, nehogy en-

Egy halott, öt haldokló...

A rendőrök közül ketten súlyosan, heten pedig könnyebben sebesültek meg. A Rókus-kórházban ápolás alatt álló sebesültek közül többnek az állapota életveszélyes és ezek közül öten hír szerint haldokolnak. A rendőrségi fogdában jelenleg kétszáznegyvenkét egyén van letartóztatásban. A hatodik és hetedik kerületi rendőrkapitányságokon tegnap délelőtt kezdtek meg az előállított egyének ügyének tárgyalását és a délutáni órákig hetvenöt egyént itéltek el kettőtől tíz napig terjedő elzárásra. Érdekes, hogy az elítéltek közül mindössze csak hárman jelentettek be felebbezést. Sokan a letartóztatottak közül a fiatakoruk bírósága elé kerülnek, azokat pedig, akik súlyosabb cselekményeket követtek el, az ügyészségnek fogják átadni.

A tüntetések részletes lefolyásáról szóló terjedelmes jelentés a főkapitányságon most van készülben. A hétfői fegyverhasználat ügyében megindult a vizsgálat annak tisztázására, hogy mi tette azt szükségessé. A rendőrség emberei közül számosan vallották, hogy a tüntetők között sok kommunista volt, akik provokálóan viselkedtek. Így a Weingruber-kávéház előtt az egyik tüntető az utcai zöld házikó mögé bujva lőtt a rendőrökre, egy másik fiatalember pedig az elpusztított kávéház terraszáról lőtt a rendőrök közé.

A vizsgálat tárgyát képezte az is, hogy a tüntetőket miért nem a tüzfecskegömbökkel zavarták széjjel. A tüzoltóparancsnok kijelentette, hogy a tüntetők a város igen nagy területén voltak szétszórva és éppen ezért nem lehetett a fél várost vízzel elborítani.

A hatóságok egyöntetűen meg vannak róla győződve, hogy a

Besszarábiában is mozgó-lódtak a bolsevikiek

A budapesti munkástüntetésüket Kisenevben szovjet ügynökök zavargások előidézésére akarták felhasználni.

A szovjet ügynökei elhitették a kisenevi szélsőséges munkássággal, hogy Moszkvából titkos rádióparancsot kaptak, miszerint szeptember elsején vörös napot kell rendezni és azon tüntetni kell a polgári rend ellen.

nek temetésén újabb rendzavarás történjék. A munkásság Dányikot a maga halottjának jelentette ki és gondoskodik a temetéséről. A mentők hétfőn összesen nyolevan-két embert részesítettek első segélyben, sok könnyebb sebesült azonban érthető okokból attól való félelmében, hogy elővezetik, nem vette igénybe a mentőket.

tüntetés elfajulását kétségtelenül a tömeg között bujtogató kommunisták okozták.

A hétfői tüntetés következtében azon az utvonalon, amelyen a zavargások történtek, igen nagy károkok vannak. Sok ezer a bezuott ablakok száma. A Damjanich-utcában, Dembinszky-utcában és Bajza utcában több üzlet kirakata és ajtaja be van törve. A Városligetben is igen nagy a kár, mert a tüntetők összetaposták a virágágyakat, számos fát kitéptek és az egész liget esataterhez hasonlít. Tegnap egész napon keresztül több ezerre rugó kíváncsi tömeg járt a ligetben, hogy megnézze a pusztulást.

A vidéki városokban sehol nem került sor rendzavarásokra. A tüntetők körséta után visszavonultak a gyárakba. Délután a vidéki városokban mindenütt zavartalanul folyt a munka.

A bécsi sajtó is élénken foglalkozik a szeptember elsején Budapesten lejátszódott eseményekkel. A Neue Freie Presse, a Reichspost és a Neues Wiener Journal egyöntetűen megállapítják, hogy

a rendzavarások oka nagyrészt a jelenlegi gazdasági válságban keresendő. Hozzáteszik, hogy azonban a válság megoldása tüntetésekkel és zavargásokkal nem lehetséges.

A Neues Wiener Journal azt is írja, hogy Budapesten a kommunisták szeptember elsejét arra akarták fölhasználni, hogy a hatalmat újból a kezükbe kaparintsák, azonban a hatóságok erőszakos intézkedése megakadályozta ezt. A világsajtó hasonlóan ír. Akad néhány a kommunistákhoz közelálló lap, amely erősen eltorzítva adja elő az eseményeket.

Legendák

egy irattárrá alakított börtönről

Pest vármegye székházának egyik épületesoportját, amely valamikor börtön volt, Magyarország legmodernebb irattárává alakították át. Az új irattár épületéhez színes és legendás történetek fűződnek. Az épület félemeletén a súlyos és híres elítélteket őrizték hat ablaktalan cellában. A régi idők leghírhedtebb cella lakója Koldus Ilona volt, akit boszorkány-pörbe fogtak és kivégeztek. Ugyanabban a cellában őrizték az ifjú Belezna Samuel grófot, aki apját orvul meggyilkolta és ezért lefejezték. Az egyik zárkában a hírhedt Balog Tutát, a dánosi rablógyilkos cigányt őrizték. A magyar szabadságharc után ismert magyar politikusok és katonatisztek kerültek a cellákba, akiket vagy kivégeztek vagy később Kufsteinba szállítottak.

A protekció

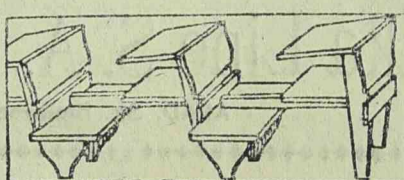
sok pénzébe kerül a polgároknak

A lugosi kerületi betegpénztár még 1926-ban elhatározta, hogy Nándorhegy, Ruzskica és Ruzskabánya ezer főnyi betegpénztári tagja Nándorhegyen kórházat is létesít. A munkálatokra kiírták az árlejtést és a munkák a lugosi Bähr és Junker cég kapta meg. Erre a lugosi betegpénztárnál jelentkezett egy Rogosea nevű bukaresti építész és irást mutatott föl, amely szerint a betegpénztárak országos központja őt bizta meg az építkezéssel. A központ akarata előtt meg kellett hajolni, az árlejtést sutba vetették és a munkát odaadták Rogosea építésznek. Kiderült azonban, hogy Rogoseának nincsen elegendő pénze és ennek az volt az oka, hogy az építkezés csak most négy esztendő után készült el. Kiderült, hogy a költségvetést másfél millió leiel lépte túl. Az eredetileg félmillióra tervezett épületért a betegpénztár nem hajlandó két milliót fizetni és azért szép pörökre van kilátás.

Csak az önkéntesek vonulnak be november elsején

A hadügyminiszterium a hadkötelesek szempontjából tegnap rendkívül fontos rendelkezést adott ki. Néhány nap előtt bukaresti jelentés alapján az a hír járta, hogy az idén márciusban sorozott ifjak, tehát az 1931. évi korosztály, már most november elsején bevonul. A hadügyminiszterium tegnap kiadott rendelkezése szerint ez év november elsején bevonulni tartoznak azok az 1931. évfolyamhoz tartozó ifjak, akik önkéntességi joggal rendelkeznek és a hadseregben mint önkéntesek leszállított katonai idővel kívánnak szolgálni, ha ezt a jogukat a sorozás alkalmával érvényesítették. Azon hadkötelesekre, akiket ugyancsak ezidén soroztak és az 1931. évi korosztályt képezik, a fenti bevonulási intézkedés nem vonatkozik. Ezek bevonulása tekintetében egyelőre még semmiféle intézkedés nem történt.

"SOGOR"-féle szabadalmazott iskolapad

Ecker József
Butorgyárban
Temesvár

Olcse,
higiénikus,
könnyen
kezelhető

HIREK

A legtöbb korhely

a száraz Amerikában él. A tiltott élvezet mindig csábítóbb, vészthözöb, mint a megengedett. Csak-hogy ott nem pohárban mérik a szeszt, hanem teás vagy kávécsészében s lapos kis üveget hordanak a hátsó nadrágzsebben a gavallérok, hogy mindig kéznél legyen a koncentrált pálinka. Utban is van már a felszabadító mozgalom, mert belátták, hogy az ilyen erőszakoskodó és türelmetlen akciók anti-alkoholisták helyett megrögzött iszákosokat nevelnek. **Jó bor és sör** élvezete helyett metilalkoholorgiák folynak zárt ajtók mögött. Egy chicagói koporsóraktár redőnyei mögöl egy éjszaka óriási kurjongatás és ordítózás hallatszott ki az utcára. Az odahívott detektívek behatoltak és különös látványban volt részük. Előkelő urak és egyszerű munkások vegyest lökészetben lovagoltak a koporsókon és a koporsókból, melyek hordóként szolgáltak, különböző italokat mértek a csaposok. A tárgyalásnál még gyönyörűbb dolgok derültek ki. Kiderült ugyanis, hogy a tulajdonos nem szeszcsempészektől vásárolta az alkoholt, hanem egyenesen a hatóságoktól szerezte be egy gyógybalzsam előállítására. Ilyen engedély birtokában aztán magától a chicagói prohibíciós rendőrségtől vásárolta azt az alkoholt, melyet az a csempészektől kobozott el. Aki pedig azt hiszi, hogy mindez tréfa, érdeklődhetik Otis Pertilo Wabash, Sugárút 234. szám alatti balzsamozó és temetkezési intézeténél Chicagóban.

— **A radnai zárdafőnök ezüstmiséje.** Trefán Timót dr. ferencz atya, a máriaradnai zárdafőnök, tegnap ünnepelte meg pappá szentelésének huszonötödik évfordulóját. A jubiléus zárdafőnök a kegytemplomban mondta el ezüstmiséjét, amelyen a hívők igen nagy számban jelentek meg. Temesvárról Máriaradnán volt ez alkalomból Magyary Pál prelátnak, Marczy Mihály tanár, a belvárosi hitközség elnöke és a máriaradnai búcsuegyesület nagy küldöttsége. A jubiléus Trefán Timót dr. tiszteletére a máriaradnai hívek előző este lámpiónos szerezadót rendeztek majd számos küldöttség kereste föl üdvözlésével. Trefán Timót dr. 1924 óta áll a máriaradnai zárdában és igen sokat tett a kegyhely fölvirágoztatására. Azelőtt Székelyudvarhelyen, Marosvásárhelyen és Vajdahunyadon működött.

— **A párisi követ hazamegy kihallgatásra.** Cesianu Dinu párisi román meghatalmazott miniszter Szinájába érkezik, ahol az uralkodó külön kihallgatáson fogadja. Cesianu fontos külpolitikai problémákról tesz jelentést a királynak.

— **A városi vízvezeték igazgatói állásra kiírt pályázat** tegnap járt le. Mindössze hárman nyújtottak be pályázatukat és pedig Smigelszky mérnök, a vízvezeték jelenlegi vezetője, Zbegan Sándor városi mérnök és Manciu Péter megyei főmérnök. Az új igazgatót a városi nagytanács választja meg.

* **Orvosi hír.** Sugár Mihály dr. belgyógyász visszaérkezett Temesvárra és újra rendel. (Lloyd-palota).

Nicoara Kornél dr.

Nicoara Kornél dr., a temesvári ügyvédi kar tekintélyes tagja, tegnap délután hosszas szenvedés után hatvannyolc éves korában meghalt. Nicoara dr. Lippáról származott, kora ifjúságában már Temesvárra került, itt volt ügyvédjelölt, és később itt nyitott irodát. Temesvár társadalmában és közéletében jelentős szerepet vitt, Temes megye törvényhatósági bizottságának évtizedeken át volt tagja. Jogi tanácsai a megye életében irányítóak voltak. Nicoara dr. azonban az aktív politikától mindenkor távol tartotta magát.

Nicoara dr. értékes és érdekes egyéniség volt és mindenki bizalmát bírta. A román impérium átvétele után állást, rangot kínáltak fel neki, ő azonban megmaradt egyszerű, puritán, mindenki által tisztelt embernek. Nemes gondolkodása azonban távol tartotta a politika berkétől. Pedig jó román volt háboru előtt és az maradt haláláig rang és cím nélkül. Nicoara dr. sok egyesületnek vezetőségi tagja volt, a regatta választmányában foglalt helyet, igazgatósági tagja a Temesvári Bank és Kereskedelmi Rt. és sok más vállalatnak.

Nicoara dr. évek óta betegeskedett. Gyomorhaj kinnozta, kezelőorvosa Sternfeld dr. odaadón ápolta, az orvosi tudomány azonban nem segíthetett rajta. Nicoara dr. agglegény volt, Erdélyben élő egyetlen testvére és kiterjedt rokonság gyászolja. Holttestét valószínűleg Lippára szállítják és a családi sírboltban helyezik örök nyugalomra. Egy érdemes, régi temesvári polgárral ismét kevesebb.

— **Az időjárás.** Tegnap Temesvárott erős hősültyedés volt érezhető. Az idő szeles és borús volt. Déli ket órakor a hőmérő huszonhárom Celsius fokot mutatott. A meteorológiai intézet jelentése szerint további hősültyedés várható, helyenkint zivatarokkal és esapadékkal.

— **Argetoianu kilép a liberális pártból.** Bukaresti jelentés közli, hogy Argetoianu volt külügyminiszter tegnap öt napra Berlinbe utazott. Beavatottak úgy tudják, hogy Argetoianu kilép a Bratianu Vintila vezetés alatt álló liberális pártból.

— **Meghalt az Aradon elgázolt kisfiú.** Megirtuk, hogy Aradon egy gépkocsis elütötte Németh István tektstílnagykereskedő Andor nevű fiút. A gyermeket az egyik aradi szanatóriumba szállították, azonban az orvosok minden fáradozása ellenére a szerencsétlen gyermek, anélkül, hogy eszméletet visszanyerte volna, meghalt.

* **Öntött szobakályhából,** úgy mint örökégek fekete és különböző email színben gazdag raktár, kálybaellenzők és tüzszerzők mélyen leszállított áron kaphatók: Schertor Ottó vaskereskedésében. Temesvár I. Zápolya utca 6.

— **Halálozás.** Özvegy Kelemen Istvánné született Farkas Ilona szeptember másodikán reggel hét órakor nyolcvankét éves korában meghalt. Az elhunyt matronát csütörtökön, szeptember negyedikén, délután öt órakor temetik a Dózsa-utca 38. számú gyászházban.

— **A polgármester fogadónapja.** Balta Koriolán dr. polgármester magánfeleket hétfőn és csütörtökön délelőtt tizenegy és egy óra között fogadja.

— **Americai házassága Zombolyán.** Zombolyán Erhardt János József házasságot kötött Koch Magdolnával. Erhardt, aki évek óta Amerikában nemsokára visszatér a tengerentúlra és magával viszi fiatal feleségét is.

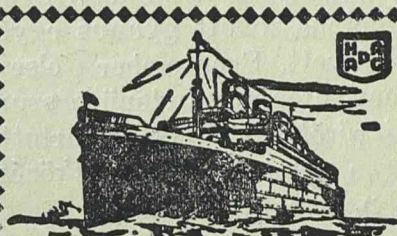
* **A Pacsirtamezőben,** ahol a kiűzött Weszely-Móric társulat rendezte estélyeit, állandóan nívós és változatos műsor van, amelynek keretében fellép minden este Argento Sevilla, a berlini nőimitátor pompás műsorral, Mauriss Severa duo ragyogótáncduokkal. Elida pompás szóló táncokkal és Weszely Pál, a széphan énekes lépnek fel. A műsor táncénekszámokat, kuplékat, új bohózatokat tartalmaz, melyeket a társulat tagjai magyar, német és román nyelven adnak elő. A kabaréra belépőnincs. Előadás után a közönség táncol. A helyiséget elsőrangú italpontos kiszolgálás és szolid árak jellemzik. Kedvezőtlen idő esetén az előadás az átalakított teremben lesz.

— **LEÉPITIK A ZSOMBOLYAI KÖZSÉGI TISZTIVISELŐKET.** A zombolyai községi ideiglenes bizottság Stöcker József dr. elnöke alatt elhatározta, hogy a községi tisztviselők lét számát apasztja és a személyzet egyharmadát leépíti. Ez az elhatározás a lakosság körében nagy meglepetést keltett. Néhány esztendő előtt még feleannyi hivatalnok sem volt a községnek, mint ma.

— **Új főszolgabíró Lippán és Zombolyán.** Ciugudeanu dr. zombolyai főszolgabírót hasonló minőségben Lippára helyezték át. A zombolyai főszolgabírósnak élére Suciu Traján került, aki a múltban már volt zombolyai főszolgabíró és a községben nagy népszerűségnek örvend.

— **Új szolgálati beosztás a temesvári pénzügyigazgatóságon.** Cucu Ilés helyettes pénzügyigazgató a temesvári pénzügyigazgatóságon a tisztviselői karban az ügyosztályok vezetését illetőleg a következő beosztásokat eszközölte. Dragan Miklós szolgálati főnök a személyi ügyeket vezeti, Bura Simon szolgálati főnök az adóügyek, Danecz Miklós osztályfőnök a nyugdíjügyek élére került. Czarnits Tivadar osztályfőnök az illeték és örökösödési ügyek előadója lett, míg Izbasa Ágost tisztviselőt Temes megye számvevőségéhez osztotta be szolgálatára.

* **Autóbusz Radnára.** Vasárnap, szeptember hetedikén a Radnára induló magyar bususoknak elegendő jelentkező esetében autóbusz áll rendelkezésre, amely a belvárosi kadettiskolától indul Lippára. Indulás vasárnap reggel, visszatérés hétfőn este. Jelentkezni lehet naponta 9-2 óráig a lippai autóbusznál, a belvárosi kadettiskola mellett.

Hamburg-Amerika Line

világhírű német hajózársaság saját 180 elsőrangú, legmodernebbül berendezett gőzöseivel rendszeres összeköttetést tart fenn az

Felvilágosításokat készséggel nyújt:

Egyesült Államokba (New-York), Kanadába Délamerikába összes államaiba, valamint a világ összes fontosabb kikötőibe. Minden tekintetben kiváló kiszolgálás és elhelyezés.

Hamburg-Amerika Line S. A. R.

TIMISOARA-Cetate, Str. Mercy 2.

ARAD, Str. Eminescu 12.

Vizum 60 lei
Vasuti bérlet 100 lei
Herzlnél,
Str. I. V. Vacarescu 23
(Bem-utca)

Telefon 1804. Ut'evélügyekben díjmentes felvilágosítás. Legrégibb, legmegbízhatóbb iroda.

— **ISMET ELHALASZTOTTAK A RÉKÁSI AGRÁRPANASZOK TÁRGYALASÁT.** Boleantu Vaiér dr. vármegyei prefektus ma a vármegyében ellenőrző körútra indul és emiatt a rékási járási agrárpanaszoknak mára tervezett tárgyalását elhalasztotta. Lehetséges azonban, hogy a tárgyalásra holnap, vagy holnapután már sor kerül.

— **Zombolyai tisztviselők eskütétele.** A zombolyai járási főszolgabírósnak hivatalnokai tegnap esküdtek föl Károly királyra. Az esküt Cigareanu Demeter szolgabíró kezébe tették le.

— **Futballbírák kézikönyve.** Legközelebb fontos kézikönyv hagyja el a

sajtót. Kardos Pál ismert temesvári futballbíró, sporthírlapíró és bányászati sport egyik erőssége Futballbírák kézikönyve címen könyvalakban kiadja a futballszabályokat, valamint a romániai futballszövetség szabályait. A több magyarúttal ellátott könyv nélkülözhetetlen minden futballbíró és sportember számára. A ötven lejes.

— **A vasuti nyugdíjasok mostohák.** A vasuti nyugdíjasok között nagy a elkeseredés, mert kizárták őket a vasutasok kedvezményes faaktójából. Vasuti alkalmazottak ugyanis nagyban vásárolnak a termelőknél tüzfűtőamelyet kedvezményes tarifával hoznak a városba és így jelentékeny meztakarításokat érnek el a téli tüzfűbeszerzésénél. Ez idén azonban senki nem gondoskodott róla, hogy a vasuti nyugdíjasai is részesüljenek ebben a kedvezményben. Felhívjuk rá az illetékesek figyelmét és reméljük, hogy jogos panasz orvoslása nem marad el. Azanak a tényleges vasuti alkalmazottaknak, akik a kedvezményes fűtőbeszerzik, csak arra kell gondolni, hogy valamikor maguk is nyugdíjasok lesznek.

— **A polgármester fogadónapja.** Balta Koriolán dr. polgármester magánfeleket hétfőn és csütörtökön délelőtt tizenegy és egy óra között fogadja.

— **Americai házassága Zombolyán.** Zombolyán Erhardt János József házasságot kötött Koch Magdolnával. Erhardt, aki évek óta Amerikában nemsokára visszatér a tengerentúlra és magával viszi fiatal feleségét is.

* **A Pacsirtamezőben,** ahol a kiűzött Weszely-Móric társulat rendezte estélyeit, állandóan nívós és változatos műsor van, amelynek keretében fellép minden este Argento Sevilla, a berlini nőimitátor pompás műsorral, Mauriss Severa duo ragyogótáncduokkal. Elida pompás szóló táncokkal és Weszely Pál, a széphan énekes lépnek fel. A műsor táncénekszámokat, kuplékat, új bohózatokat tartalmaz, melyeket a társulat tagjai magyar, német és román nyelven adnak elő. A kabaréra belépőnincs. Előadás után a közönség táncol. A helyiséget elsőrangú italpontos kiszolgálás és szolid árak jellemzik. Kedvezőtlen idő esetén az előadás az átalakított teremben lesz.

JÓL MEHET A CURENTUL-

NAK. Gazdasági válság nem bántja, a nagy nyomor és szegénység nem készíti gondolkodásra. Nagyon jól mehet a bukaresti lapnak mert másfél hasábot szentel annak a megállapítására, hogy az erdélyi kisebbségi lapok miként sértik a románságot. Mivel sértik? Történt, hogy egy Galacból Budapestre vetődött román hajóslegény a budapesti automataiba egy lelesket dobott és a husz fillérbe kerülő ételeket így szedte onnan ki. A rendőrség leleplezte a fiatal subancot és pár napra lecsukták. Érdekes hírként a budapesti tudósítók leadták az erdélyi és bánási lapoknak. Megírták. Ebből kovácsolja két és fél hasábon keresztül a Curentul az irredenta vádat. A magyar sajtó még ezt a kis csalást is felhasználja annak az illusztrálására, hogy Románia a nemzetközi sikkasztókat és esalókat szállítja, — írja a Curentul.

— Guttempler előadás. A gyárvási Salvator páholy hétfőre hirdett nyilvános előadása nagy érdeklődéssel lett folytatva. Meder Kornél, a páholy főtemplárja magyar nyelven ismertette a szesz törvényt és különös győlemmel hallgatták az iszákosság megállítását célzó intézkedéseket. Az előadást legközelebb német nyelven fogják megismételni.

* **Kubcz József és Társa téglagyár** 539. szám alatt újból felvette a telefonelőfizetők sorába.

— **Anyakönyvi hírek.** Születtek: Vinterlik József, Zimmer Hermann, Francz Mihály, Căna Mária. Meghaltak: Kelemen Ilona 81 és Schostek János 58 éves korában.

* **Reitzer Klári zongoratanárnő** a zongoratanítást szeptember elején ismét megkezdte. Jelentkezés és megbeszélés délelőtt 11-től 12-ig és délután 4 órától 7-ig. Józsefváros, Begabalsor 14. Telefon 124.

— **Csak a tényleges nyugdíjasoknak** megy rosszul. Kisencvből jelentik, hogy a rendőrség újabb nagyszabású panamát leplezett le. Kiderült, hogy a kisenevi városházán több tisztviselő vegyszerekkel olyan okmányokat hamisított, amelyek segítségével Oroszországból menekült és esküt sem tett egyének nyugdíjleányokhoz jutottak. A nyugdíjjogosultság elismeréséhez szükséges igazolványokat ötvenhatvanezer leierért adták el a városházán működött bünszövetkezet tagjai. Számos letartóztatás történt.

ÉPÍTENI SZÁNDÉKOZÓK FIGYELMÉBE. Felkérjük mindazon házhelytulajdonosokat, akik még ez évben családi házukat felépíteni szándékoznak, hogy a végett nálunk sürgősen jelentkezni sziveskedjenek. A szükséges külföldi tőke biztosítva van, rendkívül előnyös feltételek mellett. Minután csak meghatározott számú jelentkezőt vehetünk figyelembe, kérjük a komoly érdeklődőket, hogy szept. 6-ig bezárólag nálunk jelentkezzenek.

ÉPÍTÉSI SZÖVETKEZET k. f.

Belváros, Hunyadi-utca 8.

* **A Déli Hírlap** Budapesten állandóan olvasható a Park-szálloda kávéházában, VIII., Baross-tér 10.

A józsefvárosi katolikusok áldozatkészségéből már épül az új elemi iskola

A józsefvárosi római katolikus plébániatemplom mellett serény építkezés folyik. Szorgalmas munkások sűrűn, hogy fölépítsék a józsefvárosi katolikus hitközség elemi iskoláját. Az épület az ősz folyamán tető alá kerül. Remélik, hogy a jövő nyárig elkészül a földszint négy tanterme, amelyben a tanítást mostanhoz egy esztendőre feltétlenül megkezdik. Az emeleten tantermek és egy nagyterem lesz különböző ünnepélyek és előadások tartására. Ugyancsak ott akarnak majd rendezni vasárnapi továbbképző előadásokat eszeldeányok és inasok részére is. Az épület teteje lapos lesz és azon az egyes osztályok szabad tornagyakorlatait fogják végezni.

Az új katolikus elemi iskola létesítése hét millió leibe kerül. Egyes hívek szép példával jártak

elő és nagyobb adományokat tettek az iskola céljaira. Így Prochaska Ede vezérigazgató száz-ezer leit adományozott, a hitközségi tanács pedig, amely leginkább szegény emberekből áll, kétszáz-ezer leit adott össze. Metzger Márton főesperes-plébános, aki szerénységénél fogva nem nyilatkozott róla, hogy mennyivel járult hozzá az iskola építéséhez, értesülésünk szerint erre a célra öt éven át ötvenezer leit adott és adománya immár eléri a negyedmilliót. A hitközség legközelebb küldöttgileg járul Balta Koriolán dr. polgármester elé és az építkezéshez a város támogatását kéri. Miután a város más felekezeti iskoláktól sem tagadta meg hozzájárulását, remélik, hogy a kérelem nem marad eredmény nélkül.

ÖSSZEÜL A VÁROSI NAGYTANÁCS. A városi nagytanács a megalakulása óta nem tartott ülést. Balta Koriolán dr. főpolgármester szeptember tizedikére összehívta a városi nagytanács ülést. Az ülés napirendjén fontos kérdések és interpellációk szerepelnek.

— **Katolikus nagygyűlés** Kolozsvárott. Románia katolikusai szeptember 6-án, 7-én és 8-án Kolozsvárott kongresszusra gyűlnek össze, amely immár az ötödik katolikus nagygyűlés lesz. A kongresszus hitéleti és szociális bizottsága szombaton délután három órakor tartja ülést, amelyen Pachă Ágost temesvári püspök fog elnökölni. Vasárnap délelőtt a nagytemplomban Majláth Gusztáv Károly gróf erdélyi püspök ünnepi nagymisét mond, amely után diszgyűlés következik. Délután folytatják a tanácskozást, este pedig eucharisztikus körmenet lesz. Hétfőn a különböző bizottságok ülészenek, este pedig a lelkészek eucharisztikus értekezletet tartanak.

— **Székely Ilona,** okleveles torna- és zongoratanárnő szeptember 1-én a tanítást megkezdte. I., Erzsébet-u. 9. sz. a.

— **Gyors orvosi beavatkozás** mentette meg Walleth Miklós dr. detta orvost tragikus következményektől. Walleth egy beteg gyermeket operált és eközben inficiálta magát. A fiatal orvos nem tulajdonított jelentőséget az inficiálásnak, egy hét múlva azonban súlyos fájdalmakat érzett bal karjában és az egyik ujjja is megdagadt. Erre Temesvárra jött, ahol Burian Gáspár dr. azonnal műtétet végzett rajta, amely kitűnően sikerült és Walleth dr. most már a javulás útján van.

* **Erdély Izolda,** a budapesti zeneakadémia végzett növendéke (volt Bartók-tanítvány) és Bécsben áll. képesített zongoratanár kezdőket és haladókat oktat. Jelentkezőket fogad: Gyárváros, Andrassy-ut (Str. Trei August) 18. I. em. délelőtt fél 10—fél 1-ig, délután fél 3—6 óráig.

KÖTELEZŐ MAGYAR NYELVTANÍTÁS A TÓTFÖLDÖN. A Slovenski Dennik közli a csehszlovák közoktatásiügyi miniszter nyilatkozatát, amely szerint az a célja, hogy a felvidéki iskolákat a cseh és morva iskolák színvonalára emelje. A középiskolában a magyar nyelv kötelező tanítását már azért is kívánatosnak tartja, mert az a Felvidéken lakó különböző nemzetiségek közeledését elősegíti.

— **Szüreti mulatságok** Zombolyán. Két ismert zombolyai egyesület sikeres szüreti mulatságot rendezett. A Zombolyai Sportegylet a Tierjungféle vendéglőben rendezte szüreti mulatságát, amelyet Mezőfi József humoros előadása vezetett be. A másik szüreti mulatságot saját helyiségében a Landestreu-dalegylet rendezte. Mindkét mulatság igen jól sikerült és a közönség a reggeli órákig táncolt.

* **Bécsirások** a józsefvárosi katolikus elemi fiúiskolába szeptember 1—6-ig d. e. 9—12 óráig, d. u. 4—6 óráig vannak. A fenti időpont után nem irnak be tanulókat. Közelebbi felvilágosítással az igazgatóság szolgál az iskolában, naponta reggel 8—10 óráig.

Fényképezőgépek
 órási választékban 400 lettől kezdve, kedvező részletfizetésre képes árjegyzék ingyen és bérmentve.
RECTA fotó-szaküzlet. Temesvár 1., Hunyadi-utca
 Telefon: 183.
 Előhívás, másolás 8 órán belül.

— **Temesvári orvos** a karlsbadi orvoskongresszuson. Pinteá Vazul dr. józsefvárosi kerületi orvos Karlsbadba utazott, ahol résztvesz a nemzetközi orvoskongresszuson. Pinteá szeptember hatodikáig marad Karlsbadban és távollétében Bánfi Sándor dr. erzsébetvárosi kerületi orvos helyettesíti.

— **A pénzügyigazgató szabadsága.** Lázár Kornél dr. pénzügyigazgató, aki jelenleg külföldön tölti nyári szabadságát, szeptember kilencedikén visszatér Temesvárra és átveszi a pénzügyigazgatóság vezetését.

ÜDVÖS RENDELET. A belügyminiszteriumtól fontos rendelet érkezett a temesvári kormányzósághoz. Az intézkedés értelmében megyei és városi tisztviselők, akik magánvállalatokban mint igazgatósági vagy felügyelőbizottsági tagok működnek, esetleg a vállalat irányításában tényleges szerepet is nyertek, ezen állásukról haldéktalanul mondjanak le. Amennyiben nem mondanak le, akkor távoznok kell a megye vagy a város szolgálatából. A temesvári kormányzóság a rendeletet végrehajtás végett megküldötte a hatáskörébe tartozó összes városoknak és megyéknek.

— **A közigazgatási törvény** — vizsgálja. Az új közigazgatási törvénynek a gyakorlatban sok hibája és fogyatékosága mutatkozott. A bánási kormányzóság most ezeknek a megbeszélésre értekezletet hívott egybe, amelyen az összes vármegyei prefektusok, szubprefektusok és főjegyzők, továbbá a városok polgármesterei és főjegyzői vesznek részt. Az értekezlet, amely hétfő óta tart, jegyzőkönyvbe foglalja mindazokat a kifogásokat, amelyeket a közigazgatás vezetői tapasztaltak. Az értekezleten összegyűjtött adatok alapján Maioreseu József titkár helyettes kormányzó memorandumot készít, amelyet felterjesztenek a kormányhoz és kéri a közigazgatási törvénynek megfelelő módosítását.

* **Husz százalék kedvezmény jár** a Déli Hírlap minden előfizetőjének és olvasójának, aki óráját, vagy kronométerét Földessy Kálmán kronométerkészítőnél megjavíthatja. Földessy nevét a határokon túl is a legelőnyösebben ismerik, mint olyan emberét, aki nem mestere, hanem művésze szakmájának. Sikerült vele megállapodást létesítenünk, hogy aki a Déli Hírlap szelvényével nála jelentkezik, az a megállapított árból husz százalék kedvezményben részesül. Ilyen szelvények korlátlan mennyiségben állanak rendelkezésre előfizetőinknek és olvasóinknak a Déli Hírlap kiadóhivatalában. Minden egyes óra javításához külön utalványt adunk, mert csak így vehető igénybe a kedvezmény.

— **Felvételi vizsga az állami magyar fiugimnáziumba.** Az állami magyar fiugimnázium igazgatósága értesíti a szülőket, hogy az első osztályba beiratott tanulók, mivel számuk túlhaladja a törvény által engedélyezett számot, felvételi vizsgát tesznek. A felvételi vizsgálatok szeptember 5-én reggel nyolc órakor kezdődnek a belvárosi Balázs-téri iskola helyiségeiben. A felvételi vizsgálatra jelentkezett tanulók írásbeli és szóbeli vizsgát tesznek. A vizsga tárgyai román nyelv, magyar nyelv és számtan.

Hotel SAVOY
 szálloda
 BUDAPEST VIII., József-körút 16. szám
 Központi fűtés, melegviz minden szobában. Szobaárak egy ágyas P. 480-161, kétágyas P. 980-161.
 TELEFON: József 320-53

üzlettelosztás miatt
 az összes raktáron lévő férfi-, női- és gyermekcipőket
szenzációs olcsó árban kiárusítjuk
 Berendezés olcsón eladó

„DEFRA”
 Józsefvárosi fiók Bulv. Berthelot 21 (Kossuth L.-u.)

SZÉP LEANYOK ARCKÉPUSAR-NOKA lesz az a sok felvétel, melyet a Déli Hirnap szépségversenyére jelentkezőkről ingyen készítenek Roth László fotóműtermében. Az első tabló elkészült és a Tillschneider-féle bórdiszmiáru kereskedés (Belváros, Rezső-utca) kirakatában van kiállítva. Ezzel kezdetét veheti a szavazás is. A többi tablót legközelebb szintén kiállítjuk.

— **Haragudott, mert tartozott.** Buziáson Svoboda Antal nagyobb összeggel tartozott Verosta Ferencnek. Verosta perelt és követelését a bíróság meg is ítélte. Ennek alapján Svoboda ellen árverést irtak ki. Az árverésen megjelent Verosta is. Mikor Svoboda hitelezőjét megpillantotta, nagy harag fogta el és le akarta önteni sósavval. Az egyik rendőr elrántotta Verostát, akinek így semmi baja nem történt, ellenben a sósav a rendőr karját érte és súlyos égési sebeket okozott. Svoboda Antal ellen a merénylet miatt megindították az eljárást.

• **Kacagástól hangos** a gyárvárosi Szarvas-kávéház kerthelyisége, ahol Váradi Aladár teljesen újjászervezett társulatával rendezi meg vig estélyeit. Szinre kerülnek a legújabb bohózatok, tréfák, magán- és táncszámok. Máray görlok egy teljesen újszerű táncrevűvel mutatnak be. Kezdeté este 10. órakor, belépődíj nincs. Reggelig nyitva. Ked-

— **A hálás sikkasztó.** Jegor Vasziljevics Kulanin a forradalom előtt tekintélyes és gazdag cukorgyáros volt Oroszországban, az összeomlás után Párisban cipópucolással, majd végül koldulással tengette életét. Nemrégiben egy előkelő ur dobott a kalapjába néhány sout. Az ajándékozóban meglepetten ismerte fel benne Prokofjeff nevű egykori pénztárosát, aki évekkal ezelőtt huszezer rubelt sikkasztott tőle és Amerikába szökött és most számos millió boldog ura. Prokofjeff nemcsak a sikkasztott pénzt fizette vissza, hanem kárpótlás fejében tetemes összeget is juttatott egykori főnökének.

• **Gyermekparadicsom,** boldog gyermekek otthona Bresler francia és román ovodája, ahol testileg és szellemileg nevelkednek a gyermekek és játék közben tökéletesen elsajátítják a francia nyelvet. Jelentkezni naponta lehet: Belváros, Lenau tér 1. (Eisenstüder-ház) első emelet.

— **A Nyugat szeptember 1-i száma** megjelent. Vezetőhelyen Mórlicz Zsigmond A nagy fejedelem c. Bethlen-regényének két új fejezetét adja. Babits Mihály Az elmaradt vendég címen Mikes Lajos portréját rajzolja meg. A szépirodalmi részben Sárközi György történelmi elbeszélését találjuk Görgény Arthur szerelméről, továbbá Kosztolányi Dezső, Bereznay Pál és Dallos Sándor novelláját, Erdélyi József és Oláh Gábor verseit, Joó Tibor tanulmányát a kritika szemponjtairól és Gergő Endre elmékedését a ponyvairódomról, Török Sophie cikkét Meredithről, Illés Endre, Illyés Gyula, Kosztolányi Dezső, Nagy Lajos és Révay József könyvkritikáit kell még kiemelni az új számból, melynek külön disze Conrad Gyula egy fametszete és egy tusrajza. Egyes szám ára 60.— lei. Negyedévi előfizetés 300.— lei. Főbizománnyos: Pallas Könyv- és lapterjesztő vállalat, Cluj, Str. J. Ratiu A.

Az újjáalakított Palace kávéház megnyitási programja

A velencei éjszakák tündöklő fénypompája fogadja a közönséget az újonnan átalakított Palace kávéházban, amelynek kapui szeptember hatodikán, szombaton, este nyílnak meg.

„Palace“ egyenruhába öltözött elegáns személyzet fogadja az ünnepi közönséget, amelynek legkényesebb izlése kielégítéséről is gondoskodás történt. Röviddel a vacsora megkezdése után mutatkozik be

az új „Palace“ kombinált szalonn- és jazz-zenekar,

amelynek elsőrangú tánenótái hamarosan magukkal fogják ragadni a táncolni vágyókat. De minden egyes vendég meg fogja találni a maga szórakozását, amelyre a kávéház vezetősége mindig figyelemmel volt. Minden vacsorához

egy sorsjegyet is mellékelnek díjmentesen

és miután minden sorsjegy nyer, a vendégek az izletes vacsorán kívül kellemes meglepetésben is részesülnek. Hogy a nem vacsorázó vendégek is kedves meglepetésben részesüljenek, minden üveg ital számmal lesz ellátva és ez a szám szintén sorsjeggyel szolgál.

Az est szenzációja a Miss Palace megválasztása lesz.

— **Sikerült eselhez folyamodott** egy párisi leány, hogy a nagy operához juthasson. Az opera igazgatójával közölték, hogy egy vidéki pásztorlányának gyönyörű hangja van. Az igazgató a községbe utazott, ott személyesen meggyőződött a lány kitűnő hanganyagáról és azonnal szerződötési ajánlatot tett azzal, hogy másnap jelentkezék Párisban nála. Nagy volt az igazgató meglepetése, amikor másnap elegánsan öltözött fiatal hölgy állított be irodájába, akiben felismerte a csodás hangú pásztorleányt. Az álmélkodó igazgatónak ezután a leány elmondotta, hogy egy párisi postafőtisztviselő leány és eselhez kellett folyamodni, hogy magára terelje a figyelmet. A esel sikerült, mert az opera a tehetséges énekesnőt azonnal le szerződötte.

— **A fekete ing viselése tilos, mert izgatja a kommunistákat.**

Németországban a közelgő választások alkalmából a német kommunisták és a nemzeti szocialisták között napirenden vannak az összeütközések. A német hatóságok, hogy a sűrű összekocmánásokat lehetőleg megelőzzék, a nemzeti szocialistáknak megtiltották a faszista fekete ing viselését, mert az izgatón hat a kommunistákra. A nemzeti szocialisták azonban vezé-

Ezt a címet az a hölgy fogja viselni, aki a legtöbb szavazatot kapja. Éppen ezért minden a versenyben résztvevő hölgy számot kap, amelyet feltűnő helyen visel. Az urak a díjmentes szavazócédulákra csak a kívánt számot jegyzik fel, amelynek alapján a zsűri Miss Palacet megválasztja. A választás eredményét megafonon hirdetik ki éjjel egy órakor. A Miss Palacénak megválasztott hölgy értékes aranykarcsatot kap, amely a Columbia Lloyd-sori kirakatában kerül kiállításra.

Éjjel után két órakor kezdődik a sorshuzás. Minden szám nyer, szebbnél szebb, értékesebbnél értékesebb tárgyakat.

A hangulat ekkor már a tetőfokára hág és annak méltó kerete lesz

a nagy szerpentin-, virág- és hólabdacsa.

Valódi karnevál-estben lesz része a közönségnek, amely felejthetetlen emléke marad. Az előre is látható nagy látogatottságra való tekintettel a Palace kávéház igazgatósága kéri, hogy az asztalfentartási igényt haladéktalanul bejelenteni sziveskedjék mindenki, mert csak ebben az esetben tud megfelelő helyet biztosítani.

rüknek, Hitlernek, parancsára továbbra is viselik a fekete inget, de csak akkor, ha nem látja őket a rendőrség. A rendelettel kapcsolatban most érdekes eset történt az egyik választógyűlésen. A gyűlés szónoka javában beszélt, mikor a rendőri ügyeletesnek gyanuja támadt, hogy a széles köpenyeg, amelybe a nagy meleg ellenére beburkolozott, valami törvényellenes dolgot takar. Bevitte a szónokot a szomszédos terembe, ahol kiderült, hogy az a köpeny alatt fekete inget visel. A rendőrség parancsára a szónoknak le kellett vetni az inget és csupasz felső testére borított köpenyben folytathatta csak beszédét.

— **Garázdálkodó farkaskutyák.**

Az erzsébetvárosi Gát-sorral párhuzamosan új utca létesült, amelyet Strada Gladnak kereszteltek el. Ebben az utcában kellemes séta esik, mert sok arrafelé a fa és közel van a mező is. A sétát azonban veszélyezteteti két nagy farkaskutya, amely a Strada Gladban a közlekedést lehetetlenné teszi. A két farkaskutya egyre-másra megtámadja a járókelőket, akik csak nagy ügyel-bajjal tudnak menekülni. Helyénvaló lenne, ha a rendőrség kinyomozná a kutyák tulajdonosát és azt arra köteleznék, hogy kutyáit udvarán tartsa.

Nagy raktár modern cserép kályhákban kandallókban és lakarektűzhelyekben,

Minden színben és kivitelesen, elsőrendű anyagból bámulatos olcsó áron az 1893 évben alapított cégnél, répkályhagyártó cégnél,

PLESZ JANOS PIA
Mehala, Str. Olteniilor

(Wlassits-utca, új gyár a sarkon túl Crisan-utca 18). Falcsempézés, kályhaátrakások és javítások pontosan és gyorsan eszközöltekn.

Cseresznyeháló

elsőrendű kivitelben

olcsón eladó

PODRACZKY JÓZSEF

butorasztalos

II. ker., Vadember-
utca 20.

Turbinákna.

BRISTOL SZÁLLODA

Budapest

legszebb pontján, a

DUNAPARTON

Új vezetés mellett ajánlja:

Előkelő, patinás szállodájának gyönyörű szobáit a mai gazdasági viszonyoknak megfelelő polgári áron

Egy ágyas utcai P. 10—16-ig

udvari 6—10

Két ágyas utcai dunaparti 24—40

Két ágyas utcai 20—24

udvari 15—18

A jobb szobák árai fürdőszobával értendők. Minden szobában hideg- és melegvíz, telefon és rádió.

ÉTTERMI ÁRAK:

Komplett reggeli: kávé

v. tea v. kakao egy to-

jással, vajjal és jam-e l P. 1-20

Kitűnő ebéd v. vacsora P. 2-40

Kitűnő ebéd v. vacsora

menü előtétellel P. 4—

EZEN LAPRA

hivatkozással a szobaárakból külön engedmény. Szobarendelés lehetőleg

2-3 nappal előbb eszközölnöd.

Bristol szálloda szobáiból és terraszszáról a leggyönyörűbb kilátás nyílik a Dunára és a budai hegyekre.

MOZI

Belvárosi Mozi:

Szerda, csütörtök, szept. 3, 4.

Gyárvárosi Mozi:

Péntek, szombat, szeptember 5, 6.

Erzsébetvárosi Mozi:

Hétfő, szeptember 8.

Mehalai Mozi:

Csütörtök, szeptember 11.

Egy nagy fiórt

Párisi szalonvígjáték, ellenállhatatlan humorral.

A főszerepekben:

Florence Vidor, Albert Conty
Loretta Young

Monopol:

Astra cinegrafica, Sibiu.

Az előadások kezdete a Belv. és Gyár. mozikban: 6 és 9 órakor. Vasárnap: d. u. 4, 6 és 9 órakor. Az Erzsébetvárosi Doina mozikban este fél 9 órakor.

Argentina, Brazília és Uruguay-ba

az egyedüli német társasággal, amelynek hajói csak délamerikai kikötőkbe futnak, egy-séges III. osztályu hajók, „Cap Arcona“ a világ egyetlen hajója, amely Hamburgtól Délamerikáig csak 12 napig megy.

HAMBURG-DÉLAMERIKAI
GŐZHAJÓZÁSI TÁRSASÁG

KLEIN GYULA

ÜGYNÖKSÉGE

Központ: Timisoara, Str. I. C. Bratianu 6.

Helyek: Arad, Bul. Regele Ferdinand 62. Bucuresti, Bul. Dnicu Golescu 41 bis
Cernăuți, Str. Reg. Ferdinand 27. Chisinau, Str. Negustorilor, Casa Barbatat
Német hajók, német konyha, német kiszolgálás. Gyorsvonat Hamburgig.

Rádió

Szerda. (Szeptember 3.) Budapest. 9 óra 15: Katonazene. 12 óra: Gramofonzene. 5 óra 30: Bura, Károly és cigányzenekarának hangversenye. 7 óra 15: Kamarazene. 8 óra 30: Előadás a stúdióból, után Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye. **Bécs.** 11 óra: Gramofonzene. 12 óra: Zene. 3 óra 15: A Gaiger zenekar hangversenye. 8 óra 45: Eyle Felix hegedűművész hangversenye. 9 óra 45: Szórakoztató zene. **Breslau.** 8 óra 30: Énekhangverseny. 9 óra 25: Szórakoztató zene. **Belgrád.** 10 óra 30: Gramofonzene. 12 óra 45: Nemzeti dalok harmonika kísérettel. 5 óra 30: Szórakoztató zene. 8 óra: Blok. 8 óra 30: Könnyű zene. 10 óra 15: Gramofonzene. **Bukarest.** 8 óra: Könnyű zene. 7 óra: Gramofonzene. 8 óra: Gitárszólo. 8 óra 45: Bassu-Niculescu énekművész hangversenye. 9 óra 15: Hegedűhangverseny. **Kattowitz.** 8 óra 15: Hegedűhangverseny. **Morva-Ost-
ra.** 7 óra 30: Amerikai dalok köz-
vetítése. 9 óra: Fuvóhangverseny. **München.** 8 óra 15: A rádiózenekar hangversenye. 10 óra 45: Szórakoztató és tánczene. **Prága.** 7 óra 30: Amerikai dalok. 8 óra 10: Kamarazene. 9 óra: Fuvózenekar hangversenye. **Toulouse.** 7 óra: Tíz dalok. 7 óra 40: Katonazene. 8 óra 15: Operatrézletek. 9 óra: Kávéházi zene.

Csütörtök. (Szeptember 4.) Budapest. 9 óra 15: Balalajka-zenekar hangversenye. 12 óra: Zene. 4 óra: Gramofonzene. 6 óra: Katonazene. 8 óra: Hangverseny Heimrich Lajos (zongora) és Walter Ária (ének) közreműködésével. 9 óra: Cselényi József magyar dalokat énekel Rác Béla és cigányzenekarának kíséretével. 10 óra 20: Fejes szalonzenekar és Toll Erőpád cigányzenekarának hangversenye. **Bécs.** 11 óra: Szórakoztató zene. 1 óra: Gramofonzene. 3 óra 15: A Silving-négyes hangversenye. **Breslau.** 7 óra 15: Orosz zene. 9 óra: Dalok. **Belgrád.** 10 óra 30: Gramofonzene. 12 óra 45: Zene. 5 óra 30: Jazz. 8 óra: Jugoszláv hangverseny. 10 óra 15: Szórakoztató zene. **Bukarest.** 5 óra: Könnyű zene. 7 óra: Gramofonzene. 8 óra: Szimfonikus hangverseny. 8 óra 45: Énekhangverseny. 10 óra 15: Hangverseny. 10 óra: Tánczene. **Kattowitz.** 8 óra 15: Szimfonikus hangverseny. 11 óra: Tánczene. **Morva-Ost-
ra.** 7 óra 35: Hegedűhangverseny. 10 óra 15: Orgonahangverseny. **München.** 8 óra: Szórakoztató zene. 9 óra 15: Gramofonzene. **Prága.** 7 óra 15: Hegedűhangverseny. 10 óra 15: Orgonahangverseny. **Toulouse.** 7 óra: Kamarazene hangversenye. 8 óra 15: Gramofonzene. 9 óra: Operatrézletek.

Közgazdaság

Adóeltitkolás vádja temesi malmosok ellen

Idén tavasszal a pénzügyminisztérium az összes aradmegyei kismalmosokat súlyos bírság megfizetésére kötelezte azon az alapon, hogy eltitkolták a forgalmi adót. A kismalmosok azzal védekeztek, hogy ők becsületesen fizettek és ha az adóhivatali közeg nem ismeri a törvényt és nem tudja, mennyit és mit kell fizetni, őket utólag nem lehet felelősségre vonni. Ez az ügy még máig sem nyert rendezést, azonban a pénzügyminisztérium most

a bánási malmosokra feküdt és ugyancsak adóeltitkolás miatt nyolcvanhat temesmegyei malomtulajdonost negyven millió leien felüli bírsággal sújtott. Taranu Viktor kerületi pénzügyi vezérfelügyelő most utazott Bukarestbe ezeknek a kirótt büntetéseknek miniszteri jóváhagyása végett és visszaérkezése után nyilvánosságra kerül, hogy kiket sújtottak adóeltitkolás miatt bírsággal.

Változatlan árak mellett különösen gyümölcsben és paradicsomban nagy a kereslet a hetipiacokon

A temesvári hetipiacokon az árak a múlt hét óta nem igen változtak. A burgonya kilója két lei ötven baniba és három leibe kerül. A zöldbab kilójáért nyolc-tizenkét leit kérnek. A káposzta ára nagyságtól függ. Lehet már három leiért is vásárolni. A kelkáposzta olcsóbb lett. Három és hét lei között váltakozik fejenként. A karfiol ára nagyság szerint váltakozik. Darabja öt lei és tizenöt lei között mozog. Zöldpaprikából sokat vásárol a közönség. Öt literért négy leit kérnek, míg darab számra vásárolva öt-hat darab egy leibe kerül. A kalarábé darabja két-öt lei. A paradicsom a nagy keresletre való tekintettel drágább lett. Kilója három és öt leibe kerül. A hagyma kilója két lei. A zöldség csomója három és négy lei.

Olcsóbb lett az őszibarack. Kilójáért nyolc és tizenegy leit kérnek. Az alma kilója nyolc-tíz lei, míg a csemegealma tizenhat-husz leibe kerül. A körte kilójáért nyolc-tíz leit kérnek. Csemegekörte kilója tizennyolc-husz lei. A

szőlő ára minőség szerint váltakozik. Kilója nyolc és husz lei között mozog. A dinnye ára nagyságtól függ. Lehet már hat leiért is vásárolni, míg az óriás dinnye husz leibe kerül.

A tojás darabja egy lei negyven és hatvan bani körül mozog. Sütnivaló csirke párja hetven-százhusz lei, míg a levesnek való tyúk párjáért száz-száznegyven leit kérnek. Fiatal kacska ára nyolcvan-százhusz lei, míg a tömöttért száznyolcvan-kétszázharminc leit kérnek. A ponty kilója hatvan lei, a harcsa hetvenhat-nyolcvan, míg a kecsge kilójáért százhusz leit kérnek.

A tej literje hat-hét lei. A tejfel literje negyvenötven lei. A vaj kilója száz lei, míg a csemegevajért százhusz-száznegyven leit kérnek. A citrom darabja két-öt lei.

A marhahús kilója harminchat-negyven lei. A borjú kilója negyvennégy-ötven lei, míg a sertés kilója negyvennégy-ötven lei. A juhús kilója huszonkét-huszonhat lei. A zsir ötven lei.

Makszimálták az állami költségvetést. A pénzügyminiszter felhívta az összes minisztériumok figyelmét arra, hogy szeptember tizenötödikeig részletesen dolgozzák ki a jövő évi költségvetést. A pénzügyminiszter az anyagi és különböző rendes és rendkívüli kiadásoknál tizenöt százalékos költségvetési csökkentést rendelt el. Az 1931. évre szóló költségvetés végösszege a harmincöt milliárd leit túl nem haladhatja.

A konkurencia elnémitása. Az az amerikai érdekeltég, amely megvette a Ganz-ot, megvásárolta az angol General Electric-et, a németek büszkeségét, az A. E. G.-ot, a belga Sotnia-műveket, a milánói Edison-műveket, a sanghaji villanyműveket, az Opel és Citroent. Ezt közgazdasági nyelven a töke koncentrációjának is nevezik, közönségesen pedig a konkurencia elnémitásának.

Magyarország hatalmas szőlőszportja. Magyarországról nagy mértékben indult meg a szőlőszport. Bécsbe harminc, Berlinbe pedig nyolc vagon szőlő indult el tegnap. Lengyelország felé most szervezik meg a szőlőszportot. A múlt esztendőben Magyarország hetvennégyezer métermázsza szőlőt szállított külföldre négy millió pengő értékben. Remélik, hogy ez idén még nagyobb lesz az eredmény.

Temesmegye adófizetési rekordja. Madgearu helyettes pénzügyminiszter az adóbehajtásra vonatkozó drákói intézkedése közlebről nem érthetik Temesvárt és Temesmegyét, mert ennek lakosai pontosan megfelelnek az állam iránti kötelezettségüknek. A temesvári pénzügyigazgatóság kiutatasa szerint, augusztus hó végéig Temesvárott 48.56 százalék átlagban fizették be az adót, míg a megyében ez az arány 42.5 százalékot tesz ki. Az év végéig a temesvári pénzügyigazgatóság eléri a nyolcvan százalékos átlagot, ami a jelenlegi súlyos viszonyok között az országban rekord-eredményt jelent.

Aláírták a román-osztrák kereskedelmi szerződést. A külügyminisztériumban tegnap aláírták az ideiglenes román-osztrák kereskedelmi egyezményt, amely a két állam árának a minimális és legkedvezményesebb tarifát biztosítja. Az egyezmény külön pontja intézkedik a Romániából származó kivitel állatok vámtarifájáról és a szállítási kedvezményekről.

Nyolcezer munkás kizárása. Berliin jelentés szerint az Unterweser fémáru gyár, valamint a Beck-Sonderheim bányavállalat fémgyáranak munkásai a túlórák bérének leszállítása miatt sztrájkba léptek. A munkaadók a sztrájkot a kollektív szerződés megszegésének tekintik és ezért a sztrájkolókat, akiknek száma nyolcezerre rug, kizárták.

Kilenc millió munkanélküli Amerikában. Newyorki jelentés szerint az Északamerikai Egyesült Államokban a munkanélküliek száma kilenc millió. Ez a szám még akkor is igen nagy, ha tekintetbe vesszük, hogy negyvenkilenc millió munkás dolgozik.

Soffőrsztrájk Bukarestben. A bukaresti soffőrök a bukaresti rendőrség általi megállapított új tarifa miatt két órás sztrájkot rendeztek. Valószínű, hogy ma kitör a fővárosban az általános takszi-soffőr sztrájk.

Devizák árfolyama. Zürichben a lei 307, Parisban 15.15, Mai árfolyamok a következők: angol font 84.25, dollár 167.55, hollandi forint 67.60, dinár 2.97, francia frank 6.58, olasz lira 8.78, cseh korona 4.97.50, német márka 40, osztrák schilling 23.72, magyar pengő 29.40, belga frank 23.42.

A budapesti tőzsde jegyzései. (Szeptember 2.) Leszámitolóbank 87.6, Kereskedelmi Bank 101, Angol-Magyar Bank 75, Pesti Hazai 176.5, Drasche 120, Csáky-Prackfalvi —, Urikányi 94.5, Rina 67.6, Salgó 37.1, Általános Köszén 585, Beocsini 143, Spodiam —, Szikra —, Ganz-Danubius 84, Magyar cukor 98, Délcukor 98, Lipták —, Egis 11, Nóva 25.3, Temesvári Szesz —, Temesvári Sör —.

Sport

A magyar-olasz kupamérkőzés színhelyét kisorsolják. Budapestről jelentik, hogy a Középeurópai Kupabizottság döntése folytán a negyedik Ujpest-Ambrosiana mérkőzés idejét és színhelyét sorshuzás útján állapítják meg. A két csapat harmadik találkozására, mint ismeretes, döntetlenül végződött és azt most ismét lejátszák.

Mecses a nyilvánosság kizárásával. Holnap, csütörtökön, délután öt órakor a Kadima-Hajduk selejtcsoport mérkőzését megismétlik. A meccset a nyilvánosság kizárása mellett bonyolítják le.

Nem ráta!
De készpénzért olcsón
vásárolhat férfi-, fiú- és
gyermekruhát
FUCHS ruha-
üzletében, Józsefváros, Sku-
dier-tér 5. sz. a.

Trenchcoat	Lei 1400—
Férfiöltöny	990—
Kamngarn-öltöny	1500—
Gummiabát	620—
Csikosnadrág	395—
Munkásnadrág	105—
Gyermeköltöny	170—

Apróhirdetések

Egy szó ára három lei, vastagabb betűvel öt lei, legkisebb apróhirdetés harminc lei.

A hirdetési díj minden esetben előre fizetendő, mert a számlakirás és pénzbeszedő elküldése költséggel jár.

Az este hat óráig behozott apróhirdetések másnap reggel már megjelennek, az este hat óra után beküldött apróhirdetések másnap reggel csak husz százalék felárral jelenhetnek meg, vagyis ebben az esetben a legolcsóbb apróhirdetés ára harminchat lei.

Mindazoknak, akik állást keresnek vagy akik elfoglalható állást hirdetnek, apróhirdetését ötven százalékos kedvezménnyel közöljük. Tesszük ezt, hogy a nagy munkanélküliség közepette az állásközvetítést olcsóbbá tegyünk. Az ilyen állásközvetítő hirdetés ára tíz szóig tizenöt lei.

Előfizetőinknek azt a kedvezményt nyújtjuk, hogy ugyanazon apróhirdetés második, harmadszor közlésénél huszonöt, negyedszer közlésénél ötven, negyedszer közlésénél hetvenöt százalék engedményt adunk, ötödször pedig díjmentesen közöljük.

Jeligés hirdetések címét a kiadóhivatal nem közölheti. Ilyen hirdetésekre a jeligével ellátott írásbeli ajánlatot kell beküldeni.

Ne töljön fel hangzatos reklámoknak,
mert ha
jövőjét meg akarja tudni,
csak az
igazi jósnőt
keresse fel
Bennás-utca 16. sz. I. em. ajtó 2

Alkalmazás

Kifutó vagy tanonc
leány azonnali belépésre kerestetik. I., Szt. György-tér 4. Ungáryomda. (2575)

Állást keres

Magányos urhoz
házvezető azonnali belépésre ajánlkozik. Szives megkereséseket „Fiatall” jeligére a kiadóba kérek. (2574)

Külföldi államokban
szereztem nagy tapasztalatot, kárpitos szakmában, keresek munkát nagyobb gyárban, házakhoz is megyek csodálatos olcsón. IV., Szilágyi-utca 13. Érdeklődni az udvarban. (2576)

Adás-vétel

Házhely
nagyon szép fekvésű, a gyárvárosi szőlőkben, olcsón eladó. Teleki József, Brezelmayer u. 18. (2524)

Ház
telekkel, mely fátelnek nagyon alkalmas eladó. Mehala, Vársor 15, (2532)

Egy 250. Raleigh
motorkerékpár jókarban lévő, azonnal olcsón eladó III., Király-u. 50. (2572)

Elköltözés miatt
egy gyönyörű ebédőberendezés, széles ottomán és különböző butorok olcsón eladó

Földrengés

írta: **KUDAN BUDRO**

A **Déli Hírnap** eredeti regénye

37. folytatás.

Az emberek nem tudták megérteni a dolgot és csapatosan indultak meg a község háza felé. Minek jön ide a földosztó bizottság? Hiszen az egész határban nincsen maroknyi föld, amelyet valakinek odaadhatnánk. Hacsak a szomszéd falu határából nem juttatnak az igényjogosultaknak.

Az emberek a község háza udvarán gyülekeztek és ott beszélgettek arról, hogy mit is akar a földosztó bizottság. Találgattak, hánytorgattak.

Egyszerre csak kinyitott a hivatalos ajtó, a városi urak a jegyző kíséretében kiléptek az ámbitusra és az egyik ur, valami hivatalos írást kezdett olvasni. Az emberek csendben figyeltek, ámbátor nem igen értették meg abból semmit, mert románul volt.

Amikor a hosszú fölolvasás véget ért, a fölolvasó magyarul kérdezte a tömeget:

— Megértették kentek?
— Nem, — volt az egyhangú válasz.

— No, majd a jegyző ur megmagyarázza.

És a jegyző belefogott a magyarázatba.

Ebből aztán megtudták, hogy az új törvény nem ismeri el a telepesgazdák régi jogait. Azok annak idején az állam tulajdonából kapták a földeket és ámbátor ők tették a nekik jutott részt termővé, most mégis ez lesz a rend, hogy új osztás lésszen, mert más igényjogosultakat hoznak a faluba, akik szintén itt fognak földet kapni. Jó, ha a régi telepeseknek az eddigi birtokból megmarad négy-négy hold.

A magyarázat alatt az emberek egyszerre úgy érezték, hogy meginog alattuk a föld és rengeni kezd. Érezték, hogy a szántók, rétek, legelők megmozdulnak a lábuk alatt, megrázkódnak, hánykolódnak és őket maguk alá temetik sorra. Azt akarták kiáltani, hogy földrengés van, de a torkuk összeszorult és a nyelvük odatapadt a szájpadrólukhoz.

A jegyző már bevégezte szavait, amikor még mindig mozdulatlanul, a rémülettől kővé dermedten állottak az emberek.

— Megértették már most? — kérdezte újra a városi ur.

Senki nem felelt. Mély némaság uralkodott a község háza udvarán.

Az urak összehajtogatták írsaikat és megfordulni készültek, hogy visszatérjenek a község háza belsejébe. Akkor előállott Gomolygó Flóris és engedelmet kért, hogy szólhasson. Az engedelmet megkapta.

És aztán előadta, hogy a falu az annak idején kapott földeket régen kifizette már az államnak, amiről írások is vannak. Elmondotta, hogy az emberek hogyan küzdöttek meg az irtással, a hordalékkövel, a dudvával, a csalittal és az ingovánnyal, amíg a vadonból paradicsomot varázsoltak. Az apák és fiak saját verejtékükkel

változtatták termővé ezt a területet, amelyet külön még pénzzel is megváltottak a családjaik számára.

Sokat beszélt még Flóris, azonban a bizottság vezetője türelmetlenül hallgatta és végül is félbeszakította:

— Nincsen időnk a maga érveleseit hallgatni. De különben is hiába beszél. A törvény törvény, azt be fogjuk tartani.

Ezzel hátat fordított és bement a község házára. Az emberek egy darabig úgy állottak ott, mint akiket fejbekölni akartak. Egymásra néztek tanácstalanul, aztán lehajtott fejjel hazaballagtak.

Nagy szomorúság szakadt a falura.

Kezdődött a kálváriajárás, az instanciázás, a küldöttségjárás. Azonban minden hiábavaló volt. Mindenütt azzal ütötték el a dolgot:

— A törvény törvény. Nem mi csináltuk.

És a nyár végével a földosztó bizottság, amelyet a keserű fájdalom földosztó bizottságnak nevezett el, újra megjelent a faluban. Most már mérnökök is voltak vele. Ezek fölmérték az egész határt, aztán sorra maguk elé citálták a gazdákat és közölték velük, hogy ezentul mennyi marad meg majd eddigi birtokukból. Megmondták nekik azt is, hogy a jövő tavaszkor már hozzák az új telepeseket, akik a bizottság által kisajátított földeket megkapják.

Hiába voltak az újabb ellenvetések. A gazdákkal nem vitakozott senki. Nem lehet leírni azt a vihart, amely ezeknek a lelkében dult. Az eljárás alatt, amely hetekig tartott, sötét tekintettel, összeszorított ököllel jártak-keltek. A bizottság pedig végezte munkáját, jegyzőkönyvezett, aztán eltávozott a faluból.

Eljött az ősz, amely csak olyan kedves és derűs volt, akár más esztendőkből is.

Csak az emberek lelke, amely a nyári földosztás óta háborgott, nem tudott megnyugodni. Amint ekéjükkel egyik barátját húzták a másik után a földön, még mindig úgy érezték, hogy az inog alattuk. Máskor dalolva végezték az őszi szántást-vetést, szívükben ott csillogott már a jövő évi termés öröms reménysége. Most összeszorított ajakkal, dacos tekintettel, elszánt akarással dolgoztak a megyék között.

Gomolygó Flóris ott járt az eke mögött, amelynek szarvát kemény ököllel markolta.

El is készült hamarosan a szántással azon a tagon, amelyet számára a bizottság meghagyott.

Mikor a tábla végére ért, megtorpant.

— Nem, — villant föl agyában az ellenkezés — nem hagyom szántatlanul a többi részt sem. A föld arravaló, hogy fölszántásuk. Elvették tőlem? Nem lehet az! Mert ha elvették volna igazában, akkor

más jött volna ide, hogy szántson.

De hol van az a más? Sehol.

Gyengéd szeretettel elnézte a földet és folytatta gondolatait.

— A föld is tudja, hogy itt az ősz, amikor kijár neki a szántás. Ihol e, kelletti magát és szinte mondja, hogy simogassam meg az ekével az elmúlt nyári termeléstől még bágyadt hátát. Isten is úgy rendelte, hogy őszkor az ember szántsa meg a földet. A föld nem maradhat szántatlanul csak azért, mert a bizottság fölmérte és kijelentette, hogy elveszi.

(Folyt. köv.)

Szép családi ház
azonnal olcsón eladó. II., Teju-tca 1. (2569)

Kis fűszerüzlet
szép régi, trafikkal és egy villanyzongora eladó. Egy szép vendéglő elszámolás miatt átadó. IV., Begat alsor 20. (2564)

Nagyon olcsón
szabadkézből eladó egy csaknem új Pirkell-féle automata mérleg Puticia közjegyzőnél, kereskedelmi kamara palotája. (2571)

Csónak motorok
bármely csónakra szerelhetők, megérkeztek KALDOR-cégnél, Szt. György-tér

Verseny kerékpár
jutányosan eladó. Bessenyei-telep Blank vendéglő. (2575)

Lakás

Kiadó
haláleset miatt, jóforgalmu kis élelmiszerüzlet lakással együtt. Ugyanott magas termetre férfiöltöny eladó. Cim a kiadóban. (2526)

Egy szobás konyhás
tisza lakás villany és vízvezetékkel október 1-re kiadó. III., Tiroi-utca 78. (2573)

Kiadó
félemeleten és szuterénbenn egy és két szobás lakások. IV., Szilágyi-utca 18. (2580)

Szép világos üzlethelyiség
a Gyárváros legforgalmasabb helyén azonnal jutányos áron kiadó. Bővebbet Str. Petru Tegle, (Vécsei-utca) 2. II. em. 8. (2579)

Modern 3 szobás
lakás november 1-ére kiadó. Bővebbet II., Str. Petru Tegle 2- II. 8 (Vécsei-utca). (2578)

Különtéle

300 ezer lei
tőkét adok kölcsön, vagy csendes társként jövedelmező üzlethez. Cim Postapalota I. em. 32. ajtó. (2570)

Pesti diákok
vagy diáklányok teljes ellátást nyernek feltétlen uricsaládnál igen jutányos áron. Közlebbi megtud-

Brettner Béla
piros igazolványa elveszett. Megtalálóját a gyárvárosi rendőrségen adja le (565)

Magántanulásra
kettő fiu vagy leány, II. osztályu kerestetik egy harmadik mellé, hogy magánúton közösen tanulva együtt mennének magyar magánvizsgára. Sügösen jelentkezzen e lap kiadókiváltalában, ahol további felvilágosítást kap. (2559)

Abonnensek
felvétetnek Ujvári vendéglőben Gyárv., Széna-tér 16. (2542)

Élelmiszer kioszk
kiadó, a józsefvárosi állomással szemben. Demők. (2577)